

መሰል ተጠቀምቲ አህጉራዊ ሓለዎ

ከም ተጠቃማይ አህጉራዊ ዕቅድ (ናይ ስደተኛ ደረጃ ወይ ናይ ሓጋዚ ዕቅድ) ኣብ ማልታ፡ ነዚ ዝሰጠሉ መሰላት ክትረከብ ትክእል ኢኻ፡-

- ኣብ ማልታ ብናጽነት ምንቅስቃስ ምጽናሕ፡ ከምኡውን ብዝተኸለለ መጠን ኣብ ዝሓጸረ እዋን፡ ንመጀመርታ ጊዜ ናይ ሰለስተ ዓመት መንበሪ ፍቓድ ሓዊሱ ውልቃዊ ሰነዳት ከወሃቡ።
- ናይ ቅቡል ቅጥዒ ናይ መገሻ ሰነድ (ናይ ስደተኛ ደረጃ እንተ ተዋሂቡካ) ከምኡውን ናይ መገሻ ሰነድ (ናይ ሓጋዚ ናይ ዕቃባ ደረጃ እንተ ተዋሂቡካ) ክትረከብ፡ ብዘይ ቪዛ ካብ ማልታ ክትወጽእን ናብ ማልታ ክትምለስን ትክእል ኢኻ።
- ናይ ስራሕ ማሕበራዊ ረብሓ፡ ናይ ምውህሃድ ፕሮግራማትናይ መንግስቲ ትምህርት ንክምኡውን ስልጠናናይ መንግስቲ ሕክምናን ንምርካብ ናይ ሓጋዚ ዕቃባ ተጠቀምቲ ንዋና ረብሓታት ጥራይ እዮም መሰል ዝወሃቡ።
- ኣብ ማልታ ኣብ እዋን አህጉራዊ ዕቅድ ኣባላት ስድራ ቤትካ እንተ ኣልዮሙኻ ከምዚኣም ዝኣመሰሉ ኣባላት ስድራ ቤት ፡ ሓድነት ስድራ ቤት ንምሕላው ፡ ልክዕ ከም ንስኻ ዓይነት መሰላትን ግዴታታትን ኪረኽቡ ይክእሉ እዮም።

112 ንኹሉ ህጹጽ ኣገልግሎት ኣብ ማልታ (ኣምቡላንስ፡ መጥፋእቲ ሓዊን ፖሊስን) ክትድውሉሉ እትክእል ቁጽሪ እዩ።

መዘኻኸሪታት፡-

ናይ ርክብ ሓበሬታ

ዓለም-ለኻዊ ኤጀንሲ ሓለዎ (IPA)

ንአህጉራዊ ዕቃባ ዝምልከት መመልከቲታት ይቐበል፡ ይምርምርን ይውሰንን።

ኢድራሻ ፡-Fafner House, Triq Nazzjonali, Hamrun
ተሌፎን፡+356 2125 5257
ኢ-መይል፡-frontoffice@ipa.gov.mt

ኤጀንሲ ንድሕንነት ናይ ደለይቲ ዕቅድ (AWAS)

ማእከላት መቐቐሊ ኣጋይሽ የመሓደር፡ ናይ ጥዕናን ስነ-ኣእምሮኣዊ ማሕበራዊ ደገፍን ይህቡ፡ ብዛዕባ መንበሪ ኣባይቲ፡ ስራሕን ዕድላትን ትምህርትን ሓበሬታ ይህቡ።

ኢድራሻ ፡-Block C, Belt is-Sebħ, Floriana
ተሌፎን፡+356 2568 7200
ኢ-መይል፡-awas@gov.mt

ሕጋዊ ሓገዝ ፡ ሚኒስትሪ ውሽጣዊ ጉዳያት

ኣብ ደረጃ ይግባይ ኣብ ሕቶታት ዑቕባ ነጻ ሕጋዊ ሓገዝ ናይ ምሃብ ሓላፍነት ዘለዎ ቤት ጽሕፈት መንግስቲ።

ኢድራሻ ፡-12, 28 Vincenti Buildings, Strait Street, Valletta
ተሌፎን፡+356 2568 9737
ኢ-መይል፡-legalaid.mhsrc@gov.mt

ዓለም ለኻ ትካል ስደተኛታት (IOM, International Organization for Migration)

ብሓገዝ ወለንታዊ ምምላስን ዳግመ-ውህደትን (AVRR, Assisted Voluntary Return and Reintegration) ን ካልኣት ፕሮጀክትታትን የወሃህድ።

ኢድራሻ ፡- 42, Rue D'Argens, Msida
ተሌፎን፡- +356 7997 8079, +356 2790 0050
(AVRR) +356 7937 4613
ኢ-መይል፡- iommalta@iom.int

ላዕላዊይ ኮሚሽን ስደተኛታት ውድብ ሕቡራት ሃገራት (UNHCR)

ሓበሬታን ምክርን ብዛዕባ ጉዳያት ብዛዕባ መሰላትን ግዴታታትን ዑቕባ ፡ መስርሕ ዑቕባ ፡ ከምኡውን ኣብታ ሃገር ዘሎ ናይ ውህደት ዕድላት ይህቡ ።

ኢድራሻ ፡-“The Dolphins”, Triq Sir Ugo Mifsud, Ta' Xbiex
ናይ ሓገዝ መስመር ስልኪ ፡+356 9999 6343
ኢ-መይል፡-mtavaprt@unhcr.org
ሰኑይ-ዓርቢ፡ 8:00-16:30

ናብ ማልታ በጺሕኩም ኣለኹም
ሓለዎ ክውሃበኩም የድልየኩም ደዩ?
ገለ ሓበሬታ ኣብዚ እንሃልኩም

ወጻእተኛታት ዜጋታት ናብ ማልታ ክኣትዉ ከለዉ እንታይ ዓይነት መሰላትን ግቡኣትን ኣለዎም?

እንቋዕ ደሓን መጻእኩም፡ ኣብ ማልታ በጺሕኩም ኣለኹም። እዚ ማለት ኣብ ውሽጢ ሕብረት ኤውሮጳ ኢኻ ዘለኻ ማለት እዩ።

ኣብ ማልታ ዝበጽሕ ሰብ ናብ ሃገራዊ በዓል መዚ ክቐርብ ኣለዎ መንነቱ ክፍላጥ ኣለዎ። ፖሊስ ክሕግዮኹን ክከላኸሉልካን ሰለዝክእሉ ኣይትፍራሕ ምስ ኣባላት ስድራቤት ትጓዓዝ እንተኹንካ ብዛዕብኡም ክትገልጽ ኣገዳሲ እዩ።

መንነትካ ንምፍላጥ፡ ቀዳማይ ስምካ፡ መወዳእታ ስምካ፡ ኣለማት ወለድኻ፡ ዕለት ልደትኻ፡ ዝተወለድካላ ሃገር፡ ከምኡውን ዜጋ ወይ ልሙድ ነባሪ ዝኾንካላ ሃገር ብትክክልን ምሉእን ኣገባብ ክትገልጽ ኣለካ። ኣብዚ ደረጃ ዝኾነ ሰነዳት እንተሃልዩኩም ክተቐርቡ ክትሕተቱ ኢኹም። እቶም ሰነዳት ኣብ ትሕቲ ቁጽጽር ሰብስልጣን ክጸንሑ እዮም።

እቲ ናይ መንነት መስርሕ ናትካ ስእሊ ምውሳድ፡ ከምኡውን ልዕሊ 14 ዓመት እንተ ቪንካ፡ ኣሰር ኣጸብዕትኻ የጠቓልል። እዚ ንኹሎም ሓደስቲ መጻእቲ ምዱብ ኣገባብ እዩ። እንታይ ይመሓላለፍ ከምዘሎ ክትርዳእን መግለጺታትካ ኣብቲ እትፍርም ሰነዳት ብትክክል ስለዚ ሓደ ነገር ንጹር እንተዘይኮይኑልካ ወይ ጥርጣሪ እንተሃልዩካ ብ ሓገዝ ናይ ሓደ ተርጓሚ መብርሂ ክትሓትት ትክእል ኢኻ።

ዕድሜኻ ትሕቲ 18 ዓመት እንተኹንካን በይንኻ ወይ ምስ ወለድኻ ወጻኢ ምስ ካልኣት ኣዝማድ ትጓዓዝ እንተኹንካ ብቐልጠፍ ነዚ ናብ ሰብስልጣን ኣብር።

ትሕቲ 18 ዓመት ዝዕድሚኡም ሰባት ብዝሓለጉ ርእሶም ናብ ማልታ ዝኣተዉን ዑቕባ ዝኣተቱን፡ ናይ ምሕላው መሰል ኣለዎም። ንዕኡም ዝተወፈዩ መቐቐሊ ማእከላት ናይ ምርካብ መሰል ኣለዎም። ኣብ ማልታ ክጸንሑን ብሓላዊ ክሕገዙን እውን መሰል ኣለዎም።

ናይ ጥዕና ጸገም ወይ ካልእ ፍሉይ ድሌታት፡ እንተሃልዩካ ብቐልጠፍ ናብ ሰብስልጣን ኣብር።

መዕቆቢታት ድሕሪ ምውጻእ

ድሕሪ ምውራድካ ናብ ናይ መጀመርታ መቐበሊ ኣጋይሽ ክትሰጋገር ኢኻ ኣብኡ ድማ ዝኾነ ተላባዒ ሕግማት ከምዘይነበረካ ንምርግጻጽ ሕክምናዊ መርመራታት ክትገብር ኢኻ። ኣብዚ ግዜ እዚ ካብቲ ማእከል ክትወጹ **ኣይፍቀድን** እዩ።

ብሕክምናዊ ኣገባብ ምስ ኣጽረኻ ዝምልከቶም ኣካላት ናብ ሓዲ ካብቶም **ብኢጀንሲ ዝመሓደሩ መቐበሊ ማእከላት ንሃለዎት ሓተትቲ ዑቕባ (AWAS)** ወይ ድማ ናብ ሓዲ ካብተን ናይ ኢሚግሬሽን መዳኒሚ ማእከላት ነቲ **ናይ መዳኒሚ ኣገልግሎት ትካል (DSA)** ከገዝእኩዎ ዝኾነኩሉ ከሰጋግሩኻ ክውስኑ እዮም። ናይ **ምድጓን ትእዛዝ** ብጽሑፍ ብዋና ሓላፊ ኢሚግሬሽን ይወሃቦካ።

ናይ ጥዕና ጸገም ወይ ፍሉይ ድሌታት እንተሃልዩካ ኣብ እዋን እቲ መሰርሕ ብዛዕባኡም ክትዛረብ ትክእል ኢኻ። ኣብ ክንዳኡስ፡ ከቢድ ሕግም ወይ ኣእምሮአዊ ጸገም እንተ ኣጋጠሙካ፡ ወይ ከአ ስቓይ፡ ምግሃስ ወይ ካልእ ከቢድ ዓይነት ስነ-ኣእምሮአዊ፡ ኣካላዊ ወይ ጾታዊ ዓመጽ እንተ ኣጋጠሙካ፡ ግብእ ሓገዝን ፍሉይ ኣገልግሎትን ክትረክብ መሰል ኣሎካ።

መሰል ዑቕባ

ብሰንኪ ፍርሒ ስደት ወይ ካልእ ከቢድ ሓዲጋ ህይወትካ ወይ ናጽነትካ ካብ ሃገርካ ወጺእካ እንተኾነካ ኣብ ማልታ ዑቕባ ብምሕታት **ኣህጉራዊ ዕቕባ** ክትደሊ ትክእል ኢኻ።

ብፍሉይ፡ ዑቕባ ክትሓትት ትክእል እንተድኣ:-

- ብሰንኪ ዓሌትካ፡ ሃይማኖትካ፡ ዜግነትካ፡ ኣባልነት ናይ ሓዲ ፍሉይ ማሕበራዊ ጉጅለኻ፡ ወይ ፖለቲካዊ ርእይቶኻ ስደት ከይበጽሓካ ስለ ዝፈርሕ ናብ ሃገርካ ክትምለስ ዘይትክእል ወይ ዘይትደሊ እንተ ኾነካ።
- ብሰንኪ ዓሌትካ፡ ሃይማኖትካ፡ ዜግነትካ፡ ኣባልነት ናይ ሓዲ ፍሉይ ማሕበራዊ ጉጅለኻ፡ ወይ ፖለቲካዊ ርእይቶኻ ስደት ከይበጽሓካ ስለ ዝፈርሕ ናብ ሃገርካ ክትምለስ ዘይትክእል ወይ ዘይትደሊ እንተ ኾነካ።
  - ናይ ሞት ፍርዲ ወይ ቅትለት፤
  - ስቓይት ወይ ኢሰብአዊ ወይ ዘዋርድ ኣተሓሕዛ ወይ መቐጻዕቲ፤
  - ኣብ ኣህጉራዊ ወይ ውሽጣዊ ዕጥቃዊ ግጭት ኣብ ዝፍጠረሉ ኩነታት ብዘይ ኣፈላላይ ዓመጽ ከቢድን ውልቃውን ስግኣት።

ዑቕባ ክትሓትት ድሌትካ ድሕሪ ምግላጽካ፡ ከም ሓተቲ ዑቕባ ብሰበሰብጣን ትቐጸር ። ሓተቲ ዑቕባ ክሳብ ዝኾነካ፡ **ኣብ ማልታ ክትጸንሕ መሰል ኣለካ**።

ናብ ዓድኹም ክትምለሱ ትሓስቡ እንተኾይንኩምን ብዛዕባ ዘለዉኹም ኣማራጺታት ክትዛተዩ ምስ እትደልዩን፡ ንክልቲኦም ክትሕብሩ ትክእሉ ኢኹም፤
 ኣሃዱ ምምላስ ናይ ምኒስትሪ ውሽታዊ ጉዳይት፡
 ቴሌፎን ስልኪ +356 2568 9777, ኢሜይል: returns@gov.mt ወይ
 ዓለም ለኸ ትካል ስደተኛታት (IOM)
 ቴሌፎን ስልኪ +356 7937 4613, ኢሜይል iommalta@iom.int

ናብ መሰርሕ ምእታው

ናይ ዓለምለኻዊ ዕቕባ ሕቶኻ ብውሽጣዊ በዓልስልጣን መንግስቲ፡ ብዓለምለኻዊ **ኤጀንሲ ዕቕባ (IPA)** ከምዝገብ እዩ።

IPA፡ ዜግነትካ፡ ብሄርካ፡ ቋንቋኻ፡ ሃይማኖትካን **ኩነታት ሓዳርካን ዘጠቓለለ ዝርዝር ውልቃዊ ሓበሬታ ክትህብ ክትሕተት ከለኻ**፡ ናይ ምዝገባ ቃለ መጠይቕ ክትገብር ክትዕድመካ ኢኻ። IPA ብዛዕባ ጉዕዞኹም ናብ ኤውሮጳ እውን ክሓተኩም እዩ፤ ኣብ መበቆል ሃገርካ ወይ ኣብ ዝኾነ ትራንዚት ሃገር ኣብ እዋን ጉዕዞኻ ተኣሲርካ ዲኻ፤ ካብ ዝኾነ ፖለቲካዊ፡ ሃይማኖታዊ፡ ዕጠቕ ወይ ማሕበራዊ ጉጅለታት እንተኾነካ፡ ከምኡውን ኣብ ማልታ ወይ ኣብ ካልእ ኤውሮጳዊት ሃገር ኣባላት ስድራቤት እንተሃልዮምኻ።
 IPA ኣብ ማልታ ዕቕባ ንምድላይ ምኽንያታት ክትገልጹ ክሓተኩም እዩ። ኣብዚ ደረጃ እዚ ብዝተኻለለ መጠን **ብንጹርን ብቕንዕናን** ካብ መበቆል ሃገርካ ናይ ቀደም ልሙድ መንበሪ ዝዝወጸእካሉ ኩነታትን ምኽንያታትን ከምኡውን ክትምለስ ዘይትክእሉ ወይ ድሌት ዘይብልካ ምኽንያታትን ክትገልጹ ኣገዳሲ እዩ።
 እንታይ ይብሃል ከምዘሎ ምርዳእን መግለጺታትኩም ኣብ ቅጥዒ ምዝገባኹም ብትክልል ከምዝተመዘገበን ኣገዳሲ እዩ። ዝኾነ ነጥብታት ንጹር እንተዘይኮይኑ፡ ነቲ ተርጓሚ ከነጽር ሕተቶ። ኩሉ እትህብዎ ሓበሬታ ብዝለዓለ **ደረጃ ክተሓዝ እዩ**። ኣብ መወዳእታ ናይቲ ቃለ መሕትት፡ ቅዳሓት ናይቲ ምዝገባ ሰነዳት ክወሃቦካ እዩ። ኣብ ውሑስ ቦታ ኣቐምጦም።

ቅልጡፍ መሰርሕ

እቲ ናይ ዓለምለኻዊ ዕቕባ ሕቶ ብግልጺ **መሰረት ዘይብሉ** ኮይኑ ምስ ዝረአ፡ ብ IPA ኣብ ትሕቲ **ቅልጡፍ መሰርሕ** ከምርመርእዩ ። ብመሰረት ሕጊ ዓለምለኻዊ ዕቕባ፡ እቲ ሓተቲ ዑቕባ **ካብ ውሑስ መበቆል ሃገር** ዝመጸ እንተኾይኑ፡ እቲ ሕቶ ብግልጺ መሰረት ዘይብሉ ክኾውን ይክእል እዩ። *
 ኣብ ቅልጡፍ መሰርሕ፡ እቲ ሕቶኻ ብግልጺ መሰረት ዘይብሉ ኮይኑ ምስ ዝረአ፡ IPA ኣብ ውሽጢ 3 ናይ ስራሕ መዓልታት ነቲ ሕቶኻ ይውስን። እዚ ውሳኔ እዚ ኣብ **ውሽጢ 3 ናይ ስራሕ መዓልታት ነቲ ናይ IPA ውሳኔ ከምርምርን ክግምግምን ዘለዎ ኣህጉራዊ ቤት ፍርዲ ናይ ሓለዋ ይግባይ (IPAT) ብኡብኡ ክቐርብ ኣለዎ**።
 እቲ ናይ IPAT ውሳኔ፡ እቲ ሕቶ ብግልጺ መሰረት ዘይብሉ እንተ ኹይኑ፡ **ናይ መወዳእታን መደምደምታን እዩ**። ስለዚ **ዝኾነ ዓይነት ይግባይ ወይ ዓይነት ናይ ፍርዲ መርመራ** ኣብ ልዕሊ እቲ ውሳኔ ኣብ ቅድሚያ እቲ ቤት ፍርዲ ወይ ኣብ ቅድሚያ ዝኾነ ካልእ ቤት ፍርዲ ሕጊ ክኾውን የብሉን።

*ውሑስ መበቆል ዘለዎ ሃገራት፡-
 ኩባን ኣባል ሃገራት ሕብረት ኤውሮጳ፡ ኣልጀርያ፡ ኣውስትራሊያ፡ ባንግላድሽ፡ ቤኒን፡ ቦትስዋና፡ ብራዚል፡ ካናዳ፡ ካቦ ቨርድ፡ ጅላ፡ ኮስታሪካ፡ ግብጺ፡ ጋቦን፡ ጋና፡ ኣይስላንድ፡ ህንዲ፡ ጃማይካ፡ ጃፓን፡ ሊክተንሽታይን፡ ሞሮኮ፡ ኒውዚላንድ፡ ናርወይ፡ ስኔጋል፡ ቱንዚያ፡ ሓራጋይ፡ ኣመሪካ

ዱብሊን ደንብ

እቲ **"ዱብሊን መሰርሕ"** ነቲ ናይ ዑቕባ ሕቶ ከምርመር ዝክእል ሃገር ኣብ ውሽጢ ኤውሮጳ ንምፍላጥ ዝምልከት መስፈርታት የቐርብ። ብሓፈሻ፡ እታ ናይ ዑቕባ ሕቶኻ ንምግምጋም ሓላፍነት ዘለዎ ሃገር፡ እታ ንመጀመርታ ግዜ ናብ ኤውሮጳ ዝኣተኻላ ሃገር እዩ።

ይኹን እምበር ኣብ ካልኣት ሃገራት ኤውሮጳ ዝነበሩ ኣባላት **ስድራ ቤት * እንተሃልዮም ወይ ካብ ካልኣት ሃገራት ኤውሮጳ ዝወጹ ሰነዳት** (ናይ መንበሪ ሰነዳት/ቪዛ) እንተሃልዮም፡ እቲ ሕቶኻ ብቲ ካልእ ሃገር ከምርመር ይክእል እዩ፤ ኣብኡ ድማ ብሕጊን ብደሓን ክትሰደድ ትክእል ኢኻ።

ብዚ ምኽንያት እዚ ድማ ኣብ ካልእ ሃገር ኤውሮጳ ዝነበር **ኣባል ስድራቤት** እንተሃልዩካ ብዝተኻለለ መጠን ቀልጢፍካ ንመንግስቲ ክትሕብር ኣገዳሲ እዩ።

*ኣውስትሪያ፡ ቤልጂየም፡ ቡልጋርያ፡ ክሮኤሽያ፡ ቆስታና፡ ቼክ ሪፓብሊክ፡ ዴንማርክ፡ ኢስቶኒያ፡ ፊንላንድ፡ ጀርመን፡ ሃንጋሪ፡ ኣይስላንድ፡ ኢጣልያ፡ ላቲቪያ፡ ሊትዋንያ፡ ሉክሰምበርግ፡ ማልታ፡ ኔዘርላንድስ፡ ናርወይ፡ ፖላንድ፡ ፖርቱጋል፡ ሮማንያ፡ ስሎቫኪያ፡ ስሎቬንያ፡ ስሎቬንያ፡ ስጳኛ፡ ቫወደን፡ ስዊዘርላንድ።

መሰላት ሓተቲ ዑቕባ

ከም ሓተቲ ዑቕባ ኣብ ማልታ እዞም ዝስዕቡ መሰላት ኣለኩም

- ሰበሰብጣን ኣብቲ ድምጺ ኣልቦ ክሰካ ናይ መወዳእታ ውሳኔ ክሰብ ዝህቡ **ብሕጋዊ መንግዲ ኣብ ማልታ ክትነበር**። እዚ ማለት ናይ መወዳእታ ውሳኔ እናተጸበኻ ብዘይ ድሌትካ ናብ ካልእ ሃገር ከምለስ ኣይክእልን እዩ።
- ከም ሓተቲ **ዑቕባ ዘለካ** ኩነታት ዘረጋግጽን/ወይ ድማ ሕቶ ዑቕባኻ ኣብ ዝምርመርሉ እዋን ኣብ ማልታ ክትጸንሕ ከም ዝተፈቐደልካ ብናይ ዝኣለ ርእሰኻ ስም ሰነድ (ሰነድ ሓተቲ ዑቕባ) ክወሃቦካ። ኣብ ማእሰርቲ ወይ ቤት ማእሰርቲ ዝርከቡ ሓተትቲ ዑቕባ፡ **ሰነድ ሓተትቲ ዑቕባ (ASD, Asylum Seekers' Document)** ክረኽቡ መሰል የብሎምን። ASD ምስ ተፈቲሑ **ጥራይ እዩ ዝወሃብ እቲ ዝምልከቶ** ሰብ ጌና ሓተቲ ዑቕባ እንተኾይኑ።
- ኣብ ማልታ ናይ ግዝኣት **ትምህርቲ** ከምኡውን **ስልጠና ምርካብን** ናይ ግዝኣት ሕክምናዊ ክንክንን **ኣገልግሎታትን ንምርካብን**። ሓተቲ ዑቕባ መሰል **ህጹጽ ክንክን ጥዕና** ጥራሕ እዩ።
- ን UNHCR ወይ ካልእ ሕጋዊ ምኽሪ ዝህብ ሃገራዊ ወይ ኣህጉራዊ ትካል **ምውካስን** ኣብ ኩሉ መድረኻት ናይ ዑቕባ መሰርሕ ሕጋዊ ሓገዝ ምሕታትን። **ነጻ ሕጋዊ** ሓገዝ ብመንግስቲ ማልታ **ኣብ ይግባይ ደረጃ** ጥራይ እዩ ዝወሃብ።
- ኣብ ርትዓዊ ግዜ፡ ብዛዕባ እቲ **ንኣህጉራዊ ሓለዎ ዝምልከት** መመልከቲኻ ዝወሃብ ውሳኔ፡ ብዝርድኣካ ወይ ክትርድኣ ብዝግባእ ትጽቢት ዝግበረሉ ቋንቋ ክትሕበር።

ሓተቲ ዑቕባ ክሳብ ዝኾነካ ካብ ማልታ ክትወጽእ ኣይትክእልን ኢኻ።